

Risicoregelreflex

Er is in Nederland veel te doen over regelgeving. Vaak hoor je de verzuchting dat er te veel regels zijn. Daartegenover klinkt de roep om juist méér regels. Dit laatste gebeurt meestal met de beste bedoelingen. Maar wat is het gevolg? In een column in de Actal-publicatie *Merkbaar minder regeldruk* benoemt Paul Schnabel enkele wetten die goed bedoeld zijn en voor de burger toch verkeerd uitpakken, zoals schoolboeken die eerst gratis, toen niet helemaal gratis, later helemaal niet gratis en uiteindelijk tóch weer gratis bleken te zijn. En verkeersborden waarbij je diep moet nadenken om te snappen hoe hard je tussen 19.00 en 6.00 uur mag rijden. Schnabel concludeert: 'Regelingen veranderen snel, zijn niet duide-

lijk, strijdig met andere bepalingen of in de ogen van de burger niet logisch, niet verstandig of zelfs totaal overbodig.' Onderzoek door TNS NIPO bevestigt dit beeld: veel burgers ervaren niet dat de regels de problemen echt oplossen. Mensen beseffen dat regels gewoon nodig zijn, maar snappen niet waarom nou net *déze* regel?

Iets vergelijkbaars zien we bij de 'risicoregelreflex'. En daarmee is het net als met voetbal. Zoals Johan Crujff zegt: 'Je ziet het pas als je het doorhebt.' En dat klopt. Als je eenmaal doorhebt wat de risicoregelreflex is, herken je 'm overal. Voorbeeld? Toezicht op zwemmen in buitenwater, zoals de zee, meren en rivieren. Recent berichten in de media suggeste-

erden dat dit jaar meer zwemmers in buitenwater verdronken dan in voorgaande jaren. Dit leidde tot een roep om toezicht, misschien zelfs verplicht toezicht op alle buitenzwemlocaties. CBS-cijfers laten echter geen structurele toename van het aantal verdrinkingsdoden zien. Bovendien zal het toezicht weinig effectief en bijzonder kostbaar zijn. Gelukkig lijkt het verantwoordelijke ministerie weerstand te bieden aan deze risicoregelreflex.

Onlangs stak de risicoregelreflex ook binnen de kinderopvang de kop op. Ouders die hun – kwetsbare – kinderen bij een kinderopvangcentrum brengen, moeten er 100 procent op kunnen vertrouwen dat zij daar in goede handen zijn. Het risico dat er iets

misgaat, moet minimaal zijn. Hier zit de adder onder het gras. Minimaal is niet hetzelfde als nul. We zullen nooit elk risico volledig kunnen uitbannen, hoe graag we dat ook willen. Maar hoe kunnen we er dan voor zorgen dat ouders de kinderopvang terecht vertrouwen, zonder buitensporige maatregelen te nemen? Het is misschien logisch om de pedagogische medewerkers te screenen die dagelijks met de kinderen werken. Maar is het evenredig om ook administratieve medewerkers te screenen? De klusjesman? De accountant en alle anderen die slechts af en toe bij zo'n centrum over de vloer komen? Het juiste antwoord op de risicoregelreflex is: maatvoering. Met het besef dat het volledig uitbannen van risico's niet alleen een utopie is maar vooral

een onleefbare wereld oplevert.

Jan ten Hoopen

Voorzitter van het Adviescollege toetsing regeldruk (Actal)

Op onze vernieuwde website zijn alle columns te vinden: sconline.nl/auteur/jan-ten-hoopen. Hier treft u ook een link naar de publicatie *Merkbaar minder regeldruk* aan.